

O B R A Z L O Ž E N J E
uz Prijedlog Proračuna Grada Biograda na Moru za 2024. godinu s
projekcijom proračuna za 2025. i 2026. godinu

I O P Ć E N I T O

Prijedlog proračuna Grada Biograda na Moru za 2024. godinu, izrađen je na temelju Upute za izradu proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za razdoblje 2024. - 2026. godine, koje je izradilo Ministarstvo financija te na temelju planiranog korištenja sredstava strukturnih fondova EU te utjecaju određenih aktivnosti koje će efekte iskazati u narednim godinama (povećanje nekih naknada, prodaja zemljišta i aktivnosti u poduzetničkim zonama i sl.) .

Projekcije proračuna u razdoblju od 2024. do 2026. godine i dalje su rađene s deficitom (višak rashoda nad prihodima).

Sve usporedbe planiranog proračuna za 2024. godinu i projekcije za 2025. i 2026. godinu, rade se u odnosu na Proračun Grada Biograda na Moru za 2023. godinu.

Osnovna obilježja Proračuna za 2024. godinu su:

- povećanje prihoda i rashoda te smanjenje izdataka u odnosu na planirane iznose za 2023. godinu,
- financiranje izdataka i rashoda, uglavnom iz izvornih prihoda te kapitalnih pomoći temeljem prijenosa EU sredstava
- osigurava se razvojna komponenta proračuna (nastavak kazališta i glazbene dvorane, rekonstrukcija gradske ribarnice i tržnice, izgradnja autobusnog kolodvora, izgradnja sortirnice za odvojeno prikupljanje otpada, rekonstrukcija dječjeg vrtića – centar, dogradnja dječjeg vrtića – Kosa zapad, nastavak izgradnje kanalizacijskog sustava, nastavak uređenja ulica u gradu, proširenje i daljnje komunalno opremanje poduzetničkih zona, daljnje uređenje novog dijela gradskog groblja, sanacija odlagališta komunalnog otpada "Baštijunski brig", uređenje infrastrukture u industrijskoj zoni, uređenje trgova i parkova).

Ukupno planirani proračun za 2024. godinu iznosi 47.967.775,00 eura, a za 2023. godinu (Rebalans I) je iznosio 43.382.856,00 eura, **što je povećanje za 10,57 %**.

Najznačajniji izvori prihoda u 2024. godini su: kapitalne pomoći temeljem prijenosa EU sredstava, komunalni doprinos, prodaja građevinskog zemljišta i prihodi od poreza.

U osnovnoj strukturi rashoda i izdataka planiranih za 2024. godinu, u ukupnom iznosu od 47.967.775,00 eura, izdvajanja za ulaganja u izgradnju, odnosno nabavku nefinancijske imovine iznose 37.323.552,24 eura (kto 4), a za 2023. godinu 33.127.587,24 eura, **što je povećanje za 12,66 %**.

U 2024. godini se od većih investicija planira:

INVESTICIJE:	IZNOS:
Izgradnja tenis centra "Kosa zapad"	1.675.460,00 eura
Rekonstrukcija dječjeg vrtića – centar	266.800,00 eura
Dogradnja dječjeg vrtića – Kosa zapad	3.358.450,00 eura
Interpretacijski centar pomorstva i ribarstva	1.527.230,00 eura
Izgradnja autobusnog kolodvora	1.993.380,00 eura
Kazalište – glazbena dvorana	2.329.288,00 eura
Kulturni centar Granda	1.527.230,00 eura
Interpretacijski centar "Blago potopljenog broda Gnalić"	5.572.535,00 eura
Društveni kutak	3.000.000,00
Rekonstrukcija gradske ribarnice	150.000,00 eura
Rekonstrukcija gradske tržnice	700.000,00 eura
Izgradnja sortirnice za odvojeno prikupljanje otpada	3.649.870,00 eura
Izgradnja elektrane na zgradi Gradske knjižnice	291.300,00 eura
Izgradnja elektrane na zgradi Poduzetničkog inkubatora	291.300,00 eura
Sanacija odlagališta "Baštijunski brig"	6.028.366,00 eura

Kada se tome pribroje i planirana ulaganja kroz kapitalne pomoći (potpore), tekuće i kapitalne donacije te ostale pomoći unutar općeg proračuna, tekuće i kapitalne donacija (konta skupine 363, 381, 382 i 386) u ukupnom iznosu od 2.166.487,00 eura, vidljivo je da će i proračun za 2023. godinu imati značajnu razvojnu komponentu.

- Športska zajednica grada 250.000,00 eura
- Crveni križ Biograd 23.000,00 eura
- Nadbiskupijski ordinarijat Zadar - održavanje i pomoć vjerskim zajednicama u iznosu od 265.450,00 eura.
- Specijana bolnica za ortopediju Biograd u iznosu 79.600,00 eura.

Naknade građanima i kućanstvima su planirane u iznosu od 820.330,00 eura, podijeljeno na stipendije i školarine u iznosu od 532.000,00 eura, ostalih naknada za socijalnu skrb u iznosu od 13.300,00 eura, pomoć za opremu za novorođenčad u iznosu od 50.000,00 eura, troškovi prijevoza za osobe sa invaliditetom u iznosu od 8.000,00 eura, pomoć za nabavku nastavnih sredstava u iznosu 60.000,00 eura, sufinanciranje troškova stanovanja 20.000,00 eura, Uskrsnice u iznosu od 75.700,00 eura, Božićnica za umirovljenike i socijalno ugrožene građane u iznosu od 40.000,00 eura te sufinanciranje troškova najamnine na području Grada Biograda na Moru iznosu od 20.000,00 eura.

Ovaj prijedlog proračuna sastoji se od projekcije proračuna, odnosno svih njegovih prihoda i primitaka, sve iskazano u općem i posebnom dijelu proračuna prema organizacijskoj, programskoj, funkcijskoj, ekonomskoj i lokacijskoj klasifikaciji, razdjelima, glavama, odnosno korisnicima što je u prilogu u pisanom obliku.

Predloženi proračun Grada Biograda na Moru za 2024. godinu, odnosno svi njegovi prihodi i primitci, kao i rashodi i izdaci, podliježu promjenama (rebalansu) u tijeku proračunske 2024. godine, što će zavisiti od ostvarenja prihoda i primitaka, kao i izvršenja rashoda i izdataka.

II PRIHODI I PRIMICI

Prihodi se sastoje od poreznih prihoda, potpora, prihoda od imovine, prihoda od prodaje roba i usluga, prihoda od prodaje nefinancijske imovine, te ostalih prihoda, koji su odvojeni od prihoda od prodaje nefinancijske imovine.

Ukupni prihodi i primici planiraju se za 2024. godinu u iznosu od **47.967.775 eura**. U 2023. godini su prihodi i primici bili planirani u iznosu od 43.382.856,00 eura od kojih je 704.242,00 eura bilo namijenjeno pokriću viška rashoda nad prihodima iz prethodnih godina (uključeni manjkovi i viškovi proračunskih korisnika), tako da je za rashode i izdatke u 2023. godini ostalo 42.678.614,00 eura.

Manjak prihoda nad rashodima prenesenim iz prethodnih godina, u proračunu za 2024. godinu planira se pokriti u iznosu od 722.677,00 eura od čega se 670.251,00 eura odnosi na Grad Biograd na Moru, a iznos od 52.426,00 eura na Dječji vrtić Ivana Brlić Mažuranić.

Manjak prihoda nad rashodima iz prethodnih godina po zadnjem financijskom izvještaju za razdoblje od 01.01. - 30.09.2023. godine iznosi 2.042.082,11 te se očekuje da će koncem 2024. godine iznositi oko 2.000.000,00 eura te je vjerojatno da se obzirom na veličinu neće uspjeti u cijelosti pokriti. Iz tog razloga se planira pokriće manjka u višegodišnjem razdoblju.

Ukupno planirani prihodi poslovanja (kto 6) u 2024. godini iznose 32.827.673,00 a za proteklu godinu 30.619.490,00 eura, što je povećanje za 7,21%. U strukturi prihoda (kto 6), najveći prihod planiran je s temelja pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna u iznosu od 15.938.928,00 eura što je u odnosu na 2023. godinu veće za 8,2%.

Prihodi s temelja komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao izvora iz kojih se financira izgradnja i održavanje komunalne infrastrukture, planirani su u iznosu od 8.180.921,00 eura (komunalni doprinos 6.929.521,00 eura, a komunalna naknada 1.251.400,00 eura). Planirani prihodi od komunalnog doprinosa, proizlaze iz planiranih privatnih investicija u 2024. godini (investicije u poduzetničkim zonama, stambena izgradnja, i dr.).

Pojedinačno (po pozicijama), značajni dio prihoda u 2024. godini, planira se ostvariti od prodaje materijalne imovine - zemljišta, u iznosu od 10.977.937,00 eura. Navedena sredstva uglavnom će se ostvariti prodajom zemljišta u poduzetničkim zonama (Industrijska zona, Komunalno-servisna zona "Bučina", te zona K-2 pretežito trgovačke namjene).

I u 2024. godini značajan prihod planiran je s temelja pomoći iz državnog proračuna i pomoći temeljem prijenosa EU sredstava u iznosu od 14.961.364,00 (633 i 638). Navedena sredstva iz državnog proračuna, odnosno sredstva strukturnih fondova EU, namjenska su i osiguravaju sufinanciranje slijedećih projekata:

- Rekonstrukcija, nadogradnja i opremanje dječjeg vrtića – Kosa zapad
- Interpretacijski centar pomorstva i ribarstva – rekonstrukcija zgrade
- Kazalište – glazbena dvorana
- Kulturni centar Granda
- Interpretacijski centar "Blago potopljenog broda Gnalić"
- Društveni kutak
- Izgradnja sortirnice za odvojeno prikupljanje otpada
- Sanacija odlagališta „Baštijunski brig“

- Izgradnja elektrane na zgradi Gradske knjižnice
- Izgradnja elektrane na zgradi Poduzetničkog inkubatora
- Uređenje javnih površina – zelene površine.

Svi ostali prihodi planirani su u usporedbi prema prihodima planiranima za 2023. godinu, te očekivanja u 2024. godini.

III RASHODI I IZDACI

Ukupni rashodi i izdaci planiraju se za 2024. godinu u iznosu od **47.967.775,00 eura** (2023. godine 43.382.856,00 eura). Unutar navedenih rashoda, planira se iznos od **722.677,00 eura** namijenjen pokriću viška rashoda nad prihodima iz prethodnih godina.

Planirani rashodi i izdaci za 2024. godinu iznose ukupno 47.967.775,00 eura što je za 10,57% veće od planiranog iznosa za 2023. godinu (43.382.856,00 eura). U navedene iznose je uključeno planirano pokriće manjka prihoda nad rashodima iz prethodnih godina. U strukturi rashoda i izdataka najznačajniji su rashodi za nabavku nefinancijske imovine (kto 4) u iznosu od 37.323.552,24 eura, te rashodi poslovanja (kto 3) u iznosu od 9.365.552,24 eura.

Rashodi za financiranje redovne djelatnosti gradskih ustanova ostaju na prošlogodišnjem nivou, a povećani su kod onih korisnika kod kojih dolazi do kapitalnih ulaganja, ili se iz istog razloga smanjuju.

Od kapitalnih ulaganja ističemo:

INVESTICIJE:	IZNOS:
Izgradnja tenis centra "Kosa zapad"	1.675.460,00 eura
Rekonstrukcija dječjeg vrtića – centar	266.800,00 eura
Dogradnja dječjeg vrtića – Kosa zapad	3.358.450,00 eura
Interpretacijski centar pomorstva i ribarstva	1.527.230,00 eura
Izgradnja autobusnog kolodvora	1.993.380,00 eura
Kazalište – glazbena dvorana	2.329.288,00 eura
Kulturni centar Granda	1.527.230,00 eura
Interpretacijski centar "Blago potopljenog broda Gnalić"	5.572.535,00 eura
Društveni kutak	3.000.000,00 eura
Rekonstrukcija gradske ribarnice	150.000,00 eura
Rekonstrukcija gradske tržnice	700.000,00 eura
Izgradnja sortirnice za odvojeno prikupljanje otpada	3.649.870,00 eura
Izgradnja elektrane na zgradi Gradske knjižnice	291.300,00 eura
Izgradnja elektrane na zgradi Poduzetničkog inkubatora	291.300,00 eura
Sanacija odlagališta "Baštijunski brig"	6.028.366,00 eura

Realizaciji gore spomenutih projekata, treba dodati i projekte koji će se financirati kroz kapitalne donacije i pomoći (potpore) u iznosu od 449.950,00 eura:

- Domu zdravlja Zadarske županije u iznosu od 6.640,00 eura,
- Nadbiskupijski ordinarijat Zadar-održavanje i pomoć vjerskim zajednicama u iznosu 265.450,00 eura,
- Općoj bolnici Zadar u iznosu od 4.000,00 eura,
- Specijanoj bolnici za ortopediju Biograd u iznosu 79.600,00 eura,
- Liburniji d.o.o. za uređenje kolodvora u Biogradu na Moru u iznosu 13.270,00 eura
- Bošani d.o.o. (izgradnja javne rasvjete, te odvodnja otpadnih i oborinskih voda), u iznosu 66.360,00 eur)
- Komunalcu d.o.o. (ulaganje u izgradnju kanalizacijske mreže), u iznosu od 13.300,00 eura
- te druge manje pomoći.

Ostale naknade građanima i kućanstvima iz proračuna su planirane u iznosu od 820.330,00 eura.

Donacije udrugama građana (sportske, kulturne) planirane su u iznosu od 472.000,00 eura. Športske udruge financiraju se preko Športske zajednice grada, a udruge u kulturi financiraju se preko Zajednice amaterskih kulturno-umjetničkih udruga Grada Biograda na Moru.

Predloženi rashodi i izdaci iskazani, prema proračunskim pozicijama, podliježu izmjenama i dopunama (rebalansu) u tijeku 2024. godine, što će zavisiti o ostvarenju prihoda i primitaka, kao i eventualno neophodnim potrebama za rashodima.

IV POKRIĆE MANJKA PRIHODA IZ PRETHODNIH GODINA

U proračunu za 2024. godinu planiraju se sredstva za pokriće prenesenog manjka prihoda iz prethodnih godina (nepokriveni rashodi iz prethodnih godina), u iznosu **722.677,00 eura** (Grad Biograd na Moru u iznosu 670.251,00 eura te Dječji vrtić Ivana Brlić Mažuranić u iznosu od 52.426,00 eura).

Manjak prihoda nad rashodima iz prethodnih godina u 2023. godini planiran je iznos od 663.614,04 eura, očekuje se da će koncem 2024. godine iznositi oko 2.000.000,00 eura te je vjerojatno da se obzirom na veličinu neće uspjeti u cijelosti pokriti. Člankom 37. Zakona o proračunu propisano je ako jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i njihovi proračunski i izvanproračunski korisnici ne mogu preneseni manjak podmiriti do kraja proračunske godine, obvezni su izraditi višegodišnji plan uravnoteženja za razdoblje za koje se proračun, odnosno financijski plan donosi. Iz tog razloga se planira pokriće manjka u višegodišnjem razdoblju.

V PROJEKCIJA PRORAČUNA ZA RAZDOBLJE 2024. - 2026. GODINE

Projekcijom proračuna za 2025. i 2026. godinu projicirana je dinamika proračuna (prihoda), u odnosu na prethodnu godinu, za:

- 2024. godinu povećanje za 10,57%
- 2025. godinu smanjenje za 26,5%
- 2026. godinu smanjenje za 18,7%.

S obzirom na predviđene mogućnosti, te ostvarenje prihoda, planirano je povećanje proračuna Grada Biograda na Moru u 2024. godini za 10,57% u odnosu na 2023. godinu, dok su za projekciju za 2025. primjenjeni postoci smanjenja rashoda za 26,50% i za 2026. godinu 18,7%.

S obzirom na prethodno izneseno, primjenom navedenih stopa porasta prihoda i primitaka te rashoda i izdataka, te korigiranim iznosima, ukupan iznos proračuna za 2025. i 2026. godinu iznositi će:

- **za 2025. godinu iznosi 35.223.901,00 eura**
- **za 2026. godinu iznosi 28.629.416,00 eura**

što je manje od proračuna za 2024. godinu koji iznosi 47.967.775,00 eura (sa sredstvima rezerviranim za pokriće manjka prihoda nad rashodima, prenesenim iz prethodnih godina).

U projekciji za 2025. i 2026. godinu, u odnosu na 2024. godinu planira se smanjiti manjak prihoda nad rashodima.

Jedinstveni upravni odjel